

Indhold

Nogle ganske almindelige mandage med "mandags-vennerne"	2
I gang med fuglekasser	4
Hvorfor kommer vi på Flynderupgård	5
Vinterferie på Flynderupgård 2013	6
Smede Arnes værksted skal flyttes.....	7
De fem "M" er	8
Vinteren er væk	9
Bjørnebanden indvier Kronborg Kulturhavn	10

Nogle ganske almindelige mandage med "mandags-vennerne"

Dette var en travl dag hos træsmedene, dagen begyndte som alle mandage gør, med en snak om ugen der er gået, garneret med lidt kærligt drilleri og hvad skal vi så lave snakken, denne snak bliver behørig skyllet ned med en "Enkelt" morgenbitter.

Jeg spurgte Bjørn, hvad det var for en stor træprop der lå på høvlbænken, Bjørn vidste ikke, hvem der var kommet med den,

men han gættede på at var en dame og han mente også at det var en jeg skulle lave på drejebænken.

Bjørns sjak "Bjørnebanden" som i dag var Mogens og Åge, har været i gang et stykke tid med at lave et nyt vindue og det fortsatte de med. I dag skulle hjørnerne skæres og tilpasses.

Uffe har gået de sidste par mandage og ryddet op, hvad der i højeste grad er tiltrængt, ting der hører sammen som skabeloner og lignende bliver lagt i samme kasse, så det er til at finde når vi skal bruge det, og det er jo ikke så dårligt.

I sommers talte jeg med Merete om vi skulle prøve at lave nogle små skeer af træ til sennep og marmelade, som kan hæftes til de glas vi sælger. Jeg lavede nogle prøver derhjemme, på min lille båndsav. Vi blev enige om, at søge om at købe en lille båndsav til Flynderupgård. Ud over de nævnte skeer kan der jo skæres en masse andet køkkengrej, som knive, pålægsgafler m.v.

Vi fik købt båndsaven, den er samlet og jeg har prøvekørt den og nu er vi klar til at producere køkkengrej

Det var nu tid til en formiddags-snak, og lidt mere drilleri, en snak om de sidste artikler fra Helsingør Dagblad og selvfølgelig noget om, hvor dygtige vi var en gang, alt dette skulle skylles ned med en formiddags-øl. Palle var også kommet og havde

indtaget sin vante plads i stolen ved kaffebordet. Palle er et mangeårigt medlem af mandags-sjakket.

Tilfældigt mødte jeg Leif udenfor, da jeg ledte efter Ole.

Jeg spurgte om han kendte noget til træproppen, ja, det er en jeg har lagt der, den skal sidde i røret nede i gården, for det ikke skal løbe fyldt med regnvand, og vi skal have lavet en ny, den klarer jeg, var mit svar, så nu var alt i orden.

Lidt senere mødte jeg Merete, som sik - sakkede rundt i værkstederne, hun var i gang med at lave en vagtplan til næste publikumsaktivitet i efterårsferien, hvilket kan være ganske vanskeligt, hvem kan komme, hvornår og hvem kan lave hvad.

Henning og Jens var i gang med at efterse og reparere en gammel høstmaskine, et tærskværk tror jeg. Det vil jeg vende tilbage til en anden gang.

Da jeg kom ind i værkstedet viste Bjørn mig et stykke træ jeg kunne tage til træproppen, vi fandt ud af, at det vist var et stykke kirsebærtræ.

Jeg fik målt træneglen op og begyndte at dreje og blev færdig med hovedet og der blev rigtig mange spåner ud af det, jeg fik den ide, at de måske kunne bruges som ryge-smuld, når vi skal ryge sild på næste mandag.

Det var nu tid til at rydde op og da jeg med hjælp af Mogens havde fået samlet spånerne op, var det blevet tid til vores frokost oppe i spisehuset.

Da vi forlod værkstedet var vinduet limet og samlet.

Merete, Grith og nogle af mandags-damerne, havde som sædvanligt ordnet en dejlig god og nærende frokost til os alle sammen.

Ved sådanne frokoster går snakken om alt muligt. Uffe kom lidt ind på det bornholmske sprog og hvad man kalder damer. "tjæringer" hedder det, og lidt efter sagde han, alt efter hvordan man lægger trykket så får det en forskellig betydning. Da jeg spurgte ham hvilke betydninger, ville han ikke ind på det, så man har jo lov at gætte.

Derefter fortsatte min kone, Anna, om bilerne i Sverige og de svenske "tjæringer". Vi har boet nogle år i Sverige, en gang var hun med ude at køre i bil med naboen, nabovens søn Oscar var også med, en meget stille og genert dreng, pludselig sagde han, at det håndtag der sidder i bilens loft, det er til gamle "tjæringer" Oscars mor, som var med fik nu travlt med at tysse på Oscar og undskyldte, men skal sandheden frem, så er håndtaget jo til gamle kællinger, når de skal ud af bilen.

I og med at både bornholmere og svensker kalder gamle damer for "tjæringer" kunne man fristes til at tro at der er et sprog fællesskab mellem Bornholm og Sverige

I gang med fuglekasser

Efterår og vinter i tømre værkstedet bliver blandt andet brugt til at fylde lagrene op af malkestole og fuglekasser, som bliver solgt ved de forskellige arrangementer der er på Flynderupgaard i løbet af året.

Bent og Uffe er gået i gang med at skære stumperne til fuglekasserne.

Denne vinter har vi fået en gasvarmer i værkstedet til at holde de kolde lemmer varme, og det har vi været rigtig glade for.

Vi har selvfølgelig delt opgaverne i mellem os: Bjørn, Uffe, Åge og Mogens (bjørnebanden) har stået for opmærkning og udskæring, samt samling af malkestolene. Jeg fik tildelt opgaven med at dreje benene til malkestolene.

Benene bliver lavet af nogle granrafter og det er lidt specielt træ at dreje i, men det går da.

Fuglekasserne bliver lavet af flere dele, så børnene selv kan slå fuglekasserne sammen med hjælp fra en af os.

Ole er i gang ved båndsaften, han er blevet specialist i at lave navneskilte, både til fuglekasser og til mandags-vennerne.

Hvorfor kommer vi på Flynderupgård

En mandag kom morgen-snakken ind på, hvorfor kommer vi her på Flynderupgård hver mandag, mange udtrykte at det var fordi man kunne få lov at bruge noget at det vi havde lært gennem livet, og samtidig komme hjemmefra i nogle timer og møde ligestillede mennesker.

Vi repræsenterer jo mange forskellige håndværksuddannelser,

Elektriker, finmekaniker, rørsmed, grovsmed, maskinarbejder, bådebygger, og skibsbygger.

Andre fordi det gav en kæmpe glæde at se, hvor glade børnene bliver, når de opdager at de kan lave noget legetøj eller stærekasser med deres hænder, og at de helt kan glemme deres computer i mange timer, glæden er naturligvis også at vise nutidens børn, hvordan man gjorde da vi var børn.

Jeg havde selv en personlig oplevelse, hvor jeg hjalp en pige på en 10-11 år med at lave en pilefløjte. Da hun var færdig med fløjten og skulle prøve at fløjte og den virkelig kunne fløjte, blev hun helt ellevild og øjnene strålede af lykke. Det syntes jeg er en rigtig god betaling at få.

Det betyder også noget at der er en Leif og Merete, og at der er styr på tingene, og at man føler sig velkommen.

En af vennerne mente at den måde vi var sammen på i småsjak, hjalp hinanden, drillede hinanden, mindede meget om fortidens sjak på værftet.

Noget helt andet er, at når man bliver ældre, kigger man ofte bagud, men forsøger også at se ind i fremtiden. Når vi ser bagud forstår vi, at meget af den indsigt og erfaring, som tidligere førtes videre fra generation til generation nu er ved at gå tabt. At dokumentere nuet er en måde at få greb om tilværelsen, men også en måde at berette for kommende generationer " sådan levede vi dengang "

I en sen alder har vi begyndt et nyt liv, et liv som er meget mere socialt og nærværende i forhold til vores omgivelser. Vi er kommet med i "Vennekredsen" i Flynderupgård Museum, hvor vi syr, snedkere og smeder.

Vinterferie på Flynderupgård 2013

Så er vinterferien startet på Flynderupgård og mandags-vennerne er trukket i mælkedrenge uniformen og er klar til at hjælpe børnene og selvfølgelig også bedsteforældrene.

Mandags-vennerne har brugt de sidste mange mandage på at skære og bore skibe, fuglekasser, foderkugle-brædder og malkestole, så de er lige klar til

at banke søm i og samle.

Det var ikke alt der var lige interessant, der blev lavet flest fuglekasser og både, malkestole blev slet ikke solgt og kun et par enkle støvleknægte.

Der kom ca, 60 personer hver dag, undtagen om torsdagen, der var der kun 25.

Jeg spurgte nogle af vores gæster, hvorfor de havde valgt lige netop at komme hos os, når der også var tilsvarende aktiviteter på Frilandsmuseet og Skovbrugsmuseet, svaret var ganske klart. På de andre museer var det farmand eller bedstefar der skulle save og hamre og børnene kunne kun få lov at kigge på, her på Flynderupgård var det børnene der fik lov at hamre, sy og flette, og tegne, medens de voksne kunne få lov at kigge på.

En anden ting der var af stor betydning, her kom man på en rigtig bondegård med heste, får, køer, grise, høns og ænder.

En ting jeg ikke kunne undgå at opdage var, hvor forskellige børnene var og det var helt klart at forældrenes påvirkning og opdragelse spillede ind.

Det jeg lagde mærke til var, hvor gode de var til at håndtere værktøjet, børn helt ned til tre års alderen klarede at slå søm i fuglekasserne, medens der var drenge på 8-9 års alderen, der ikke kunne finde ud af det og så gav de bare hammeren til forældrene, som så tog over i stedet for at vise dem, hvordan de skulle gøre.

Smede Arnes værksted skal flyttes

Meget længe har der været talt om at vi skulle flytte både tømmerværksted og smede/maskinværksted op i laden, men det er ikke rigtigt blevet til noget.

Nu ser det ud som om der er taget nogle beslutninger. Tømmerværkstedet bliver, hvor de er, men får også rummet ved siden af, og det er nok en god og rigtig beslutning. Ved denne omrokering er der den fordel at når vejret er dårligt, kan vi benytte laden til publikumsarrangementer f.eks. i vinterferien.

Smedeværkstedet skal derimod flyttes ind i det lokale, som hidtil har været magasin for Flynderupgård. Med denne omrokering forbliver værkstederne samlet i samme bygning og vi har lettere ved at hjælpe hinanden, når der en der trænger til en hjælpende hånd.

Arne, Mogens og Uffe er nu begyndt at sortere og rydde op i magasinet. Det første der er sket er at de er begyndt at flytte de faste reoler ind i det lokale der ligger ved siden af tømmerværkstedet

Grovsmedjen som skal flyttes herfra

Og hertil, hvor der tidligere har været stald. Endnu mangler der en del inden smedjen kan flyttes.

De fem "M" er

Vi er usandsynlig heldige, vi som lever her i Danmark, hvor vi har et moderne demokrati, og hvor der bliver gjort så meget for os ældre.

Vi der bor her i Nordsjælland har indtil videre sluppet for de bandekrige der hænger i det øvrige Danmark, og det gælder også her på Flynderupgaard, hvor vi også er sluppet for bandekrige.

Tilsyneladende har Bjørnebanden sat sig på fremstillingen af 16 nye borde og der hersker en slags stilhed før stormen inden benene til bordene bliver fremstillet og sat på bordene.

Men vi er alle sammen meget heldige, fordi vi har nogle dejlige "M"er der gider gøre en masse for os mandfolk.

"M"erne: Merete, Maria, Majbritt, Majken og Margit skal have en uforbeholden ros, for den indsats de gør for os uimodståelige **"M"ænnere**

Vi **"M"ænnere** er godt nok lidt forskellige, set igennem humoristens briller, er nogen mere forskellige end andre, men al den forskellighed er det der giver mangfoldigheden, og det der gør at vi er så gode til at lave mangfoldige ting.

Vinteren er væk

Nu er sneen væk, der er født et lam, pilen begynder at sætte rakler, foråret farver græsplænen grøn og livet er dejligt.

Bjørnebanden arbejder intenst med at lave 16 højbenede borde til vores boder, så vi i fremtiden bliver fri for at stå i boderne og få ømme rygge.

Ole Røg og Gert Røg har eksperimenteret med at lave navneskilte til stærekasser og til "Vennerne".

Hidtil er navneskiltene blevet skåret på båndsavnen, med det resultat at klingen

bliver meget hurtigt slidt. Efter at vi havde fået den lille båndsav, mente Bjørnebanden at det nu var tid for at lempe navneskiltene over til den lille båndsav, fordi klingen til den kun koster det halve af, hvad den koster til den store båndsav, men da den lille båndsavsklinge kun holder halvt så længe som den store, bliver resultatet det samme, derfor gik vi i gang med at finde en anden måde at lave navneskiltene på.

Jeg tog min lille rundsav med og fik den sat op og ganske hurtigt fandt vi en metode der kunne bruges.

Jeg fik skåret en god portion navneskilte, så nu er Ole Røg en glad mand.

Leif spurgte efter om nogle af "Vennerne" kunne tænke sig at være med når "Kulturhavnen" skal åbne den 25. maj.

Der skal flettes tovværk og ryges sild. Bjørn og Mogens, det vi i daglig tale kalder en halv Bjørnebande, meldte sig til tovværket, Bent ville godt stå i en bod og sælge trævarer og Ole Røg og jeg satte os på sildene.

Merete dukke op lidt senere og fortalte lidt om de kommende arrangementer, det er især "Øresundstoldens marked", som bliver afholdt den 24. august, der optager sindene. Det siges der er kræfter der arbejder for at genindføre øresundstolden, men hvor vidt det er sandt vides ikke i skrivende stund.

Der er 80 piger og mænd der skal være aktive denne dag, og hvad der er meget specielt er at alle skal have tøj på, som man gik med i 1820. Til at sy dragterne er der hyret et antal syersker, som kommer og tager mål af os, så det bliver noget af et teaterstykke denne dag.

Bjørnebanden indvier Kronborg Kulturhavn

Indvielsen af Kulturhavnen begyndte om torsdagen, for Ole og Gert Røg med at der skulle renses og saltes ca. 140 sild. Bjørn var med, han skulle hjælpe til med at reparere en smække, for smække-lauget.

Vi havde en god formiddag, som sluttede med et par dejlige madder fra Spisehuset.

Om lørdagen var vi et par stykker der mødtes på Flynderupgaard, for at hente sildene og grejet til rebslagningen, derefter mødte vi resten af bjørnebanden på havnen, hvor vi skulle rigge rygeovn og rebslagningen til.

Efter dette fik vi et lille hvil og en kop kaffe på Klarergaarden, inden vi skulle i gang for alvor.

Et par stykker af os har været temmelig nervøse for at der skulle komme en bandekonflikt, med den anden Bjørnebande, som sejler M/S Bjørnen, der er nemlig 36 i denne bande og det kan vi jo nok ikke klare.

Efterfølgende kan jeg berolige læserne med at konflikten udeblev.

Vi havde en dejlig dag, Mandagspigerne var også med, de havde gang i strikketøjet.

En af dem der morede sig rigtig meget var togføreren på Gillelejebanen, som kørte lige bag vores røgovn. Hver gang toget kom forbi vores røgovn, gav han et mægtigt hyyyyl i fløjten,

Mandagspigerne hviiiinede dobbelt så højt som togfløjten og vi andre hang fem meter oppe i luften og havde problemer med at få hjertet på plads.

Ole Røg skulle til noget spejder-fødselsdag, så han gik tidligt, Arne hjalp mig og vi fik sat fut i rygeovnen og resten af bjørnebanden begyndte at flette tovværk.

Da lugten af røget sild bredte sig ud over havnen fik vi snart en stor efterspørgsel på røget sild.

Et kvarters tid før silden var klar, stod der allerede mange mennesker i køen. Det tog tre kvarter så var der solgt 140 sild og Arne og jeg kunne gå op og få os lidt at spise på

Klarergaarden.

En dejlig dag var slut, men flere af os var lidt lange i kødet.